

Överförmyndarnämnden
Socialförvaltningen
Ledning
Edit Asvelius 016-710 80 30

2017-11-03

1 (1)

ÖFNES/2017:124

Överförmyndarnämnden
Eskilstuna Strängnäs

Beredningsärende - Överförmyndarnämnden Eskilstuna Strängnäs internkontrollplan 2018

Underlag för beredning av interkontrollplan 2018

Material att ta del av inför beredning av Överförmyndarnämnden Eskilstuna Strängnäs internkontrollplan 2018.

ÖFNES underlag internkontrollplan 2017

Sammanställning av områden som är viktiga för att säkerställa god kvalitet i nämndens verksamhet. Har arbetats fram under 2016 och 2017 av nämnden och överförmyndarkontoret.

Bruttolista risker ÖFNES

Arbetsmaterial med sammanställning av risker som identifierats av PUG Demokrati, PLG IT, PLG HR, PLG Kvalitet och PLG Ekonomi. Dokumentet innehåller också risker baserat på underlaget för internkontrollplan 2017. Eskilstuna kommuns nya riktlinjer för intern styrning och kontroll baseras på riskhantering och för att anpassa befintligt material till de nya riktlinjerna har viktiga områden för att säkerställa kvalitet översatts till risker.

Riskmatris

Förklaring till skala 1-4 som använts för värdering av konsekvens och sannolikhet.

Förslag till kommungemensamma kontrollmoment i Eskilstuna kommun

Sammanställning av de fyra kontrollmoment som föreslås bli gemensamma för alla nämnder och bolag. Beslut tas i november.

- Kontroll av att personuppgiftsansvariga (nämnder och bolagsstyrelser) har säkerställt hanteringen av personuppgifter inom sitt ansvarsområde enligt den nya dataskyddsförordningen.
- Kontroll av it- och informationssäkerhet i samband med anskaffning/upphandling och uppdrag till externa leverantörer.
- Kontroll av hantering av statliga bidrag.
- Kontroll av otillbörlig påverkan, mutor och jävssituationer.

Värderingsskalor för riskbedömning

Skala konsekvens

Konsekvens	
1 Försumbar	konsekvensen av ett fel är obetydlig för brukare, medborgare, besökare, kommunen och/eller övriga intressenter
2 Lindrig	konsekvensen av ett fel är liten för brukare, medborgare, besökare, kommunen och/eller övriga intressenter
3 Kännbar	konsekvensen av ett fel uppfattas som besvärande för brukare, medborgare, besökare, kommunen och/eller övriga intressenter
4 Allvarlig	Konsekvensen av ett fel är så stor att felet inte får uppstå

Skala sannolikhet

Sannolikhet	
1. Osannolik	praktisk taget obefintlig risk att fel uppstår
2. Mindre sannolik	mycket liten risk att fel uppstår
3. Möjlig	det finns en risk att fel uppstår
4. Sannolik	det är mycket troligt att fel uppstår

Intern styrning och kontroll

Fas: Internkontrollplan 2018 Rapportperiod: 2017-12-31 Organisation: Överförmyndarnämnden

1. Attraktiv stad och landsbygd

RISK

Risk att fatta felaktiga eller olagliga beslut.

Nämnderna och deras tjänstemannastöds kunskap varierar. Det påverkar förutsättningarna av regelefterlevnad samt ger olika förutsättningar för förvaltnings- och politiska ledningar

Riskkategori	Befintlig hantering av risk	Hantera risk ?	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
Regelefterlevnad				0	0

Risk att vi fattar beslut på fel beslutsnivå

En tjänsteman alt nämnd tar beslut som ska tas på högre alt lägre nivå.

Riskkategori	Befintlig hantering av risk	Hantera risk ?	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
Regelefterlevnad				0	0

Risk att brukare inte får möjlighet att ett beslut som går brukaren emot överprövat p.g.a. att hen inte är informerad om möjligheten att överklaga beslutet

Beskriv Risk

Riskkategori	Befintlig hantering av risk	Hantera risk ?	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
Regelefterlevnad	Mycket effektiva åtgärder på plats			2	3

Åtgärder: Rutin att information om hur man överklagar ett beslut alltid skickas med när ett beslut expedieras.

Att berörda inte får information om nämndens beslut och därmed inte kan vidta de åtgärder de anser nödvändiga, t.ex. överklaga beslutet, för att säkerställa sina rättigheter. Leder till bristande rättssäkerhet och att brukare kanske inte får det den har rätt till.

Beskriv Risk

Riskkategori	Befintlig hantering av risk	Hantera risk ?	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
Regelefterlevnad	Mycket effektiva åtgärder på plats			2	4

Risk att koncernen inte lever upp till offentlighetsprincipen.

Kunskapen om offentlighetsprincipen är otillräcklig. Det medför att vi antingen inte tillgängliggör dokument alt lämna ut dokument som vi inte får lämna ut.

Riskkategori	Befintlig hantering av risk	Hantera risk ?	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
Regelefterlevnad				0	0

Risk att vi inte klarar av att leva upp till ny dataskyddslag GDPR.

Ny lagstiftning ger nya förutsättningar och krav gällande dataskydd/ informationssäkerheten, vilket kräver kompetens och utveckling av befintliga regelverk och rutiner. Risk finns för att ingen samordnade funktion säkerställer att det i organisation finns tillräcklig kunskap och kompetens, reviderar utbildningar, anvisningar och rutiner samt följer upp tillämpning så att organisationen har förutsättningar att efterleva ny lagstiftning.

Riskkategori	Befintlig hantering av risk	Hantera risk ?	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
Regelefterlevnad				0	0

Risk att vi inte tar hand om invånares synpunkter och förslag, inte heller återkopplar vad vi gör.

Vi har idag system så som synpunktshantering, medborgarförslag f att kunna ta emot förslag och synpunkter. Många synpunkter, ca 900 per år, kommer in och allt fler återkopplas. Om hanteringen brister kommer invånarnas förtroende att minska och organisationen får inte in förslag och synpunkter som skulle kunna hjälpa verksamheterna att utvecklas.

Riskkategori	Befintlig hantering av risk	Hantera risk ?	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
Förtroende				0	0

Flickor och pojkar upplever inte en meningsfull fritid vilket bidrar till en sämre fysisk och psykisk hälsa

Riskkategori	Befintlig hantering av risk	Hantera risk ?	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
				0	0

Att kommunen inte är tillräckligt förberedda vid en kris

Beskriv Risk

Riskkategori	Befintlig hantering av risk	Hantera risk ?	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
Samhällets funktion				0	0

Att personliga integriteten kränks och att nämnden överträder sina lagliga befogenheter för att utredningar omfattar mer än vad tingsrätten har beslutat.

Beskriv Risk

Riskkategori	Befintlig hantering av risk	Hantera risk ?	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
Förtroende	Måttligt effektiva åtgärder på plats			2	3

Åtgärder:

Att handläggare tar del an tingsrättens begäran om utredning och följer omfattning av beslutet.

Kollegialt stöd vid osäkerhet. Ingen egenkontroll

Risk att ställföreträdare inte får arvode och övriga ersättningar inom rimlig tid pga lång handläggningstid vilket leder till missnöje och risk för att uppdraget utförs sämre eller att man begär sig entledigad. Det kan i sin tur leda till att huvudmannens intressen inte tillvaratas

Beskriv Risk

Riskkategori	Befintlig hantering av risk	Hantera risk ?	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
Förtroende	Måttligt effektiva åtgärder på plats	Ja		3	3

Åtgärder:

Rutiner för handläggning

Prioriteringsordning för ärenden

Uppföljning av handläggningstider och tider för granskning av årsräkningar

Risk om hot och våld mot förtroendevalda

En demokrati bygger på att vi väljer politiker som kan representera oss. Det i sin tur förutsätter att det finns personer, förtrondevalda, som är villiga att representera. Om hot och våld påverkar personers vilja att ställa upp, vara politiskt engagerade, så påverkar det förutsättningarna för demokratin.

Riskkategori	Befintlig hantering av risk	Hantera risk ?	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
Samhällets funktion				0	0

2. Höjd utbildningsnivå

3. Fler jobb

4. Social uthållighet

RISK

Att ensamkommande flyktingbarn inte får en tillförordnad god man tillräckligt snabbt vilket leder till att barnens behov och intressen inte tillvaratas

Beskriv Risk

Riskkategori	Befintlig hantering av risk	Hantera risk ?	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
Människa	Måttligt effektiva åtgärder på plats	Ja		3	4

Åtgärder:

Rutiner för handläggning av ärende. Utbildning om vad det innebär att vara god man för ensamkommande barn.

Samverkan mellan socialnämnden och överförmyndarnämnden för att snabbare få de uppgifter som krävs för att påbörja processen att tillsätta god man.

Tiden att förordna god man följs månadsvis via styrkort och rapporteras till nämnden.

Risk att ställföreträdares uppdrag inte granskas p.g.a. att årsräkning inte lämnas in vilket leder till att huvudmannens rättigheter inte är säkerställda

Beskriv Risk

Riskkategori	Befintlig hantering av risk	Hantera risk ?	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
	Måttligt effektiva åtgärder på plats			2	4

Åtgärder:

Rutin finns för att ta ut vilka ställföreträdare som ska lämna årsräkning och att anmodan att lämna årsräkning skickas ut till berörda.

Risk att huvudmannen blir lidande för att oegentligheter inte kommer fram/tas på allvar p.g.a. att klagomål som riktas mot ställföreträdare inte tas emot och utreds.

Beskriv Risk

Riskkategori	Befintlig hantering av risk	Hantera risk ?	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
Människa	Mycket effektiva åtgärder på plats			2	3

Att huvudmännen inte får sina behov och intressen tillgodosedda p.g.a. lång handläggningstid att förordna ställföreträdare

Beskriv Risk

Riskkategori	Befintlig hantering av risk	Hantera risk ?	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
Människa	Måttligt effektiva åtgärder på plats	Ja		3	4

Åtgärder:

Rutiner för hur handläggning ska genomföras. Rutiner för att begära förlängd tid för yttrande vid behov.

Chef följer regelbundet upp de ärenden som är under uppbyggnad.

Månadsvis uppföljning av hur många ärenden som inte handlagts inom utlovad tid.

Risk att ställföreträdare inte blir entledigade inom rimlig tid p.g.a. lång handläggningstid vilket kan leda till att huvudmannens intressen skadas

Beskriv Risk

Riskkategori	Befintlig hantering av risk	Hantera risk ?	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
Människa	Måttligt effektiva åtgärder på plats			2	4

Åtgärder:

Rutiner för entledigande av ställföreträdare

Risk att det inte upprättas någon förteckning över huvudmannens tillgångar vid uppdragets start vilket leder till att det vid senare granskning av redovisningshandlingar görs felaktiga bedömningar om huvudmannens tillgångar används för hennes/hans nytta eller att det görs felaktiga bedömningar att huvudmannens tillgångar är placerade för tillräcklig trygghet för deras bestånd och att de ger skälig avkastning

Beskriv Risk

Riskkategori	Befintlig hantering av risk	Hantera risk ?	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
Människa	Mycket effektiva åtgärder på plats			2	4

Åtgärder:

Rutin för hur ställföreträdare ska informeras om att förteckning ska upprättas. Bevakning av att förteckning kommer in. Att det skickas påminnelse samt förslag till vitesföreläggande och utdömande av vite vid behov.

Förteckningar som kommer in granskas att de är korrekt uppställda.

6. Kvalitet

RISK

Arbetsätt med synpunkter, risker, avvikelser och internkontroll inte leder till att effektivisera arbetet med syftet att utveckla verksamheten.

Det nya arbetsättet kan till en början uppfattas som tidskrävande och svårt att se hur det underlättar för organisationen ex i att ta fram åtgärder/förbättringsarbete och kontroll. Risk att det inte leder till förbättringar utan enbart till uppföljning.

Riskkategori	Befintlig hantering av risk	Hantera risk ?	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
Ändamålsenlig och effektiv verksamhet	Mycket effektiva åtgärder på plats	Ja		1	3

Risk att andra myndigheter får svårt att fullgöra sina uppdrag eller inte kan framföra synpunkter på hur ställföreträdare sköter sina uppdrag och nämndens handläggning för att de inte kommer i kontakt med överförmyndarkontoret vilket leder ti

Beskriv Risk

Riskkategori	Befintlig hantering av risk	Hantera risk ?	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
Regelefterlevnad	Mycket effektiva åtgärder på plats			2	2

Åtgärder:

Telefontider till handläggare och expedition.

Att huvudmän, ställföreträdare eller anhöriga blir lidande för att e-post till överförmyndarkontoret inte blir läst och hanterad

Beskriv Risk

Riskkategori	Befintlig hantering av risk	Hantera risk ?	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
Människa	Mycket effektiva åtgärder på plats			2	3

Åtgärder:

Offentlig e-postlåda med rutin för hur den bevakas och att inkommande post dit hanteras. Rutiner för hur e-post ska kontrolleras och hanteras vid frånvaro

Att huvudmän, ställföreträdare och anhöriga inte kan lämna synpunkter, få svar på frågor samt framföra önskemål för att de inte kommer i kontakt med överförmyndarkontoret vilket leder till att huvudmän kan bli lidande och ställföreträdare blir mindre motiverade att ta uppdrag.

Beskriv Risk

Riskkategori	Befintlig hantering av risk	Hantera risk ?	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
Förtroende	Mycket effektiva åtgärder på plats			2	2

Åtgärder:

Telefontider till handläggare och expedition. Möjlighet till att boka möten med handläggare både i Eskilstuna och Strängnäs. Information ges om det.

Risk för att idéhanteringen inte fungerar på grund av att idéhanteringen är för komplex, hanteringen är inte säkrad och då blir inte medarbetare motiverade att lämna idéer.

Risk att vi inte har en tillräckligt motiverande, enkel och tydlig idéhantering samt att organiseringen av hanteringen inte fungerar. Medarbetare som lämnar idéer får inte återkoppling, idélotsar och idémottagare vet inte hur de ska hantera idéerna, vem som har ansvar osv. Att det inte fungerar sprider sig och då kommer heller inte nya idéer.

Åtgärd; modiga konceptet revideras, ansvarig kommunstrateg HR. Parallellt fullföljs SIQ projekt för att säkra hanteringen mellan idélots och den som ska hantera idéen (processägare/linjchef).

Riskkategori	Befintlig hantering av risk	Hantera risk ?	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
Ändamålsenlig och effektiv verksamhet	Måttligt effektiva åtgärder på plats	Ja		0	0

Medarbetare/användare används som ingång för att komma åt känslig information eller system. Låg IT-mognad

Idag kan 70-80% av Sveriges kommuner hackas på mindre än 2 timmar. Men då de flesta Datacentermiljöer har skydd och övervakning så går man via Användare för att komma åt inloggningsuppgifter. Dessa används senare för att penetrera de skydd som finns och för att ta sig vidare in i andra system. Förfaringssättet idag är att 80% av intrången går via att man lurar till sig inloggningsuppgifter från en användare då detta är enklare än att angripa ett Datacenter eller brandvägg direkt.

Detta kan ske genom att användaren lämnar ut uppgifter genom att svara på mail eller via telefon. Kan också ske genom att man klickar på länkar och bilder som laddar ner ett "program" som gör det möjligt för en hackare att sno användarens identitet eller spela in tangenttryckningar (användarnamn och lösenord)

Riskkategori	Befintlig hantering av risk	Hantera risk ?	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
Regelefterlevnad	Måttligt effektiva åtgärder på plats	Ja		0	0

Kompetensbrist inom Informationshantering/Digitalisering/tjänsteutveckling i kombination med verksamhetskunskap är ett hinder för utveckling. Det behövs mer hybrid kompetens.

Utvecklingen inom verksamhetsutveckling med stöd av digitalisering och modern teknik kräver bredare kunskap utöver kunskapen för att bedriva kärnverksamhet. Det krävs stor lyhördhet för vad som sker inom den egna branschen och på vilket sätt ny teknik och färdigheter utvecklar innehåll och tjänster med hjälp av digitalisering och ny teknik.

Riskkategori	Befintlig hantering av risk	Hantera risk ?	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
Ändamålsenlig och effektiv verksamhet	Måttligt effektiva åtgärder på plats	Ja		0	0

Risk att ställföreträdare inte sköter sitt uppdrag vilket leder till att huvudmannens tillgångar inte används för hans eller hennes nytta

Riskkategori	Befintlig hantering av risk	Hantera risk ?	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
Människa	Mycket effektiva			0	0

	åtgärder på plats				
--	-------------------	--	--	--	--

Risk att ställföreträdare inte säkerställer att huvudmannens tillgångar är placerade så att tillräcklig trygghet finns för deras bestånd och så att de ger en skälig avkastning
Beskriv Risk

Riskkategori	Befintlig hantering av risk	Hantera risk ?	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
Människa				0	0

Risk att huvudman är utsatt för oegentligheter från sin ställföreträdare under längre tid än nödvändigt för att det tar lång tid innan årsräkningen granskas och eventuella felaktigheter upptäcks.
Beskriv Risk

Riskkategori	Befintlig hantering av risk	Hantera risk ?	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
Människa	Måttligt effektiva åtgärder på plats	Ja		3	4

Åtgärder:

Riktlinjer och rutiner för hur granskning av årsräkning ska gå till. Mål att alla årsräkningar ska vara granskade senast 31 augusti. Prioriteringsordning bland kontorets arbetsuppgifter där årsräkningar är högt prioriterade.

Risk att vi begränsar tillgänglighet till service samt inte blir tillräckligt effektivitet om vi saknar digitala tjänster.

Om vi inte lyckas ta fram digitala tjänster för våra medborgare, kunder och brukare eller medarbetare inom väsentliga verksamhetsområden påverkar det nöjdhet och skapar onödig belastning på organisationen.

Riskkategori	Befintlig hantering av risk	Hantera risk ?	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
Ändamålsenlig och effektiv verksamhet	Måttligt effektiva åtgärder på plats	Ja		0	0

Risk för oordning på våra dokument vilket kan ge otydlig/fel styrning eller stöd.

Risken har varit känd längre tid och flera försök har gjort för att förbättra/åtgärda genom projekten dokumentreda 1 och 2. Nytt projekt har startats upp för att skapa ordning och reda; var skapas dokument, vem äger, styrande/redovisande eller stödjande, vilka dokument gäller alla eller delar av organisationen, var sparas dokument, versionshantering osv. Detta projekt beräknas vara klart 2017.

Riskkategori	Befintlig hantering av risk	Hantera risk ?	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
Regelefterlevnad	Måttligt effektiva åtgärder på plats	Ja		0	0

7. Attraktiv arbetsgivare

RISK

Risk för att vi inte når processmålet total sjukfrånvaro 6,3%

Eskilstuna liksom övriga Sverige har en hög sjukfrånvaro även om trenden under 2017 är på väg att vända. Sjukfrånvaron har minskat sedan föregående år men ligger fortfarande högt kontra mål.

Riskkategori	Befintlig hantering av risk	Hantera risk ?	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
Människa	Mycket effektiva åtgärder på plats	Nej		1	3

8. Stabil ekonomi

RISK

Anskaffning - Felaktiga upphandlingar

Genom att inte följa kommunens regelverk riskerar vi att bryta mot Lagen om offentlig upphandling. Det kan innebära juridiska konsekvenser och kostnader.

Riskkategori	Befintlig hantering av risk	Hantera risk ?	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
				0	0

Anskaffning - Felaktiga utbetalningar vid inköp

Genom att inte följa anvisningarna för inköp, riskeras att betalning sker till fel belopp och fel mottagare.

Riskkategori	Befintlig hantering av risk	Hantera risk ?	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
				0	0

Anskaffning - Fel beställningsätt

Genom att inte följa förelagd beställningsrutin, kan inköp göras felaktigt. Det innebär att avtal inte följs eller att organisationen åsamkas extra kostnader för hantering eller åtgärder för att justera felaktigheter avseende betalningsätt, pris, leverans, osv.

Riskkategori	Befintlig hantering av risk	Hantera risk ?	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
				0	0

Anskaffning - Mutor och jävssituationer

Vid upphandling och inköp finns risk för att erbjudande av mutor eller jävssituationer uppstår.

Riskkategori	Befintlig hantering av risk	Hantera risk ?	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
				0	0

Bidrag - Ansökan uteblir

Beskriv Risk

Riskkategori	Befintlig hantering av risk	Hantera risk ?	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
				0	0

Bidrag - Okunskap om att bidrag finns att söka

Beskriv Risk

Riskkategori	Befintlig hantering av risk	Hantera risk ?	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
				0	0

Ekonomistyrning - Felaktigt resultat i årsredovisningen

Beskriv Risk

Riskkategori	Befintlig hantering av risk	Hantera risk ?	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
				0	0

Ekonomistyrning - Ej korrekt hantering av regelverk (RKR, Skatteverket, beslut)

Beskriv Risk

Riskkategori	Befintlig hantering av risk	Hantera risk ?	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
				0	0

Ekonomistyrning - Felaktiga prognoser

Beskriv Risk

Riskkategori	Befintlig hantering av risk	Hantera risk ?	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
				0	0

Ekonomistyrning - Ineffektiva processer

Beskriv Risk

Riskkategori	Befintlig hantering av risk	Hantera risk ?	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens
				0	0

Anskaffning - Köp inom avtal görs ej

Målet för avtalstrohet uppnås inte, vilket kan innebära högre kostnader för varor och tjänster.

Riskkategori	Befintlig hantering av risk	Hantera risk ?	Riskvärde	Sannolikhet	Konsekvens

				0	0
--	--	--	---	---	---